

Sökande nr: 13. Anna Swall

Vård av äldre med Alzheimers sjukdom- att använda vårdhund, Sophiahemmet Högskola och KI, NVS

Andelen äldre av befolkningen i Sverige liksom i västvärlden i övrigt ökar. I Sverige beräknas antalet personer över nittio år att öka med ca trettiofem procent de kommande åren och hos en ökande andel äldre förväntas också en ökad ohälsa. Demens är en sjukdom som kan ha olika orsaker och symtombilden hos den sjuke personen ser olika ut beroende vilken del av hjärnan som är drabbad. Alzheimers sjukdom är den vanligaste formen och utgör ca sextio procent av alla demenssjukdomar. Alternativa behandlingsmetoder eftersöks framför farmakologisk behandling för att reducera problematiska beteenden och därmed minska allvarliga biverkningar. Hund i vården för äldre personer med Alzheimers sjukdom och annan demenssjukdom beskrivs allt oftare och kan ses som en alternativ behandlingsmetod. Den forskning som idag finns kring detta område visar att "animal-assisted therapy" (AAT) har en positiv inverkan på personer med demenssjukdom. Närvaro av en vårdhund har visat effekter som sänkt blodtryck och minskad aggressivitet liksom minskad oro och ökat socialt beteende. Då studierna pekar mot att det är anekdotiska beskrivningar av positiv inverkan som visats då en hund varit på besök, efterfrågas mer forskning. Värdet av en individualiserad och integritetsbefrämjande vård av personer med demenssjukdom finns väl dokumenterat, dock inte i samband med hund i vården. Hundar specifikt tränade för vården av demenssjuka har prövats men de resultat som framkommit ger en otydlig bild av hur effektiv metoden är. I Sverige finns sedan år 2008 en utbildning, där hund och förare utbildas till ett vårdhundteam, vilka efter godkänd utbildning blir diplomerade. Hundarna tränas så de ska fungera väl med personer med demenssjukdom, samt kunna anpassa sig till olika situationer i möten med dessa personer. Besök av vårdhundteamet är individanpassat och följer ett specifikt schema utifrån behovet beskrivet i remissen för just den enskilde personen. Det övergripande syftet med projektet är att bidra med kunskap för att öka välbefinnande och välmående hos äldre personer med Alzheimers sjukdom som bor på särskilt boende, för att utveckla en djupare förståelse för dessa personers möte med remitterade vårdhundteam i demensvården. Vidare, att belysa betydelsen av dessa team för äldre personer med Alzheimers sjukdom som får AAT med hunden remitterade till sig. För att uppfylla det övergripande syftet genomförs fyra studier.

Studiens relevans

Omvårdnadsforskning med inriktning på personen med demenssjukdom och vårdandet, för att öka den demenssjukes välbefinnande efterfrågas. AAT med vårdhund har blivit ett allt vanligare inslag i vården, och ofta tar vårdpersonal med sin egen hund i tron att det gynnar vardagen för personer med demenssjukdom. Vårdhundar speciellt utbildade för att fungera väl med personer med demens föredras framför utbildade hundar som går lösa i demensvården. AAT med vårdhund har ett planerat och strukturerat syfte, där personens intresse tas i åtanke vid varje besök. Genomförandet av dessa studier kan generera kunskap om vilken betydelse inplanerade besök av AAT med vårdhund kan ha för personer med Alzheimers sjukdom då det gäller innebörden av den levda erfarenheten av hunden, aktivitetens eventuella påverkan. Dessutom belysa innebörden av hundförarens levda erfarenheter av de äldre med Alzheimers sjukdom som träffat hunden.